

SYTUACJA OSÓB MŁODYCH NA RYNKU PRACY W WOJEWÓDZTWIE ZACHODNIOPOMORSKIM

2018

Wstęp	4
1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej.....	5
2. Aktywność ekonomiczna ludności województwa zachodniopomorskiego według wyników BAEL GUS	6
3. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w Polsce	9
4. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w województwie zachodniopomorskim	10
5. Bilans młodych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim.....	11
6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim	13
7. Struktura zarejestrowanych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy	14
8. Struktura zawodowa młodych bezrobotnych.....	17
9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki.....	18
Podsumowanie	21

Wstęp

Osoby bezrobotne do 30 roku życia w myśl ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy mają status osób będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy. Z grupy tej wyodrębnione są dodatkowo licznie reprezentowane w statystykach z bezrobocia rejestrowanego osoby bezrobotne do 25 roku życia. Trudna sytuacja osób młodych przed wejściem czy funkcjonowaniem na rynku pracy wymaga zastosowania dodatkowych instrumentów wspierających ich rozwój i aktywizację zawodową. Wraz z ostatnią nowelizacją ustawy poszerzono wachlarz instrumentów skierowanych do osób młodych. Obok popularnych form jakimi niezmiennie są szkolenia i staże, osoby do 30 roku życia od 2014 roku mają możliwość skorzystania z nowych instrumentów rynku pracy tj. bon szkoleniowy, bon stażowy, bon zatrudnieniowy, bon na zasiedlenie. Od 1 stycznia 2016 roku pracodawcy chcący zatrudnić osoby młode podejmujące pierwszą pracę mogą otrzymać refundację kosztów składek na ubezpieczenie społeczne.

Opracowanie otwiera informacja dotycząca bezrobocia osób młodych do 25 roku życia w krajach członkowskich Unii Europejskiej i nie tylko na podstawie danych Europejskiego Urzędu Statystycznego – Eurostat. Dla zobrazowania sytuacji osób młodych zaprezentowano ponadto wskaźniki z wyników Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności Głównego Urzędu Statystycznego i Urzędu Statystycznego w Szczecinie. Dalszą część opracowania poświęcono analizie bezrobocia rejestrowanego wśród młodych bezrobotnych na obszarze Pomorza Zachodniego i na poziomie województw. Oprócz podstawowych informacji dotyczących stanu i bilansu, zaprezentowano strukturę młodych bezrobotnych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy, czasu pozostawania bez pracy i kwalifikacji zawodowych. Uzupełnienie analizy stanowią rozdziały poświęcone grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki (absolwenci).

1. Bezrobocie osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej

Dane Europejskiego Urzędu Statystycznego (Eurostat) pokazują, że bezrobocie osób młodych jest w dużym stopniu zróżnicowane terytorialnie. W grudniu 2018 roku stopa bezrobocia w grupie poniżej 25 roku życia wyniosła 16,3% w krajach znajdujących się w strefie euro (EA19) oraz 14,7% w krajach członkowskich Unii Europejskiej (EU28), czyli o odpowiednio 1,5 pkt proc. i 1,4 pkt proc. mniej niż rok wcześniej. Najniższy wskaźnik dla analizowanej grupy spośród krajów należących do Unii zaobserwowano w Niemczech (5,8%), z kolei zdecydowanie wyższy poziom bezrobocia wśród młodych notowano w krajach z południa Europy tj. w Grecji (39,8%), w Hiszpanii (33,4%) i we Włoszech (32,4%). Bezrobocie osób młodych według Eurostat w Polsce w grudniu 2018 roku kształtowało się na poziomie 11,6%.

Tabela 1. Średnia miesięczna stopa bezrobocia ogółem oraz w grupie do 25 roku życia według Eurostat w grudniu 2017 i 2018 roku

Państwo/obszar	Stopa bezrobocia ogółem (%)		Zmiana (w pkt proc.)	Stopa bezrobocia w grupie bezrobotnych do 25 roku życia (%)		Zmiana (w pkt proc.)	
	grudzień 2017 r.	grudzień 2018 r.		grudzień 2017 r.	grudzień 2018 r.		
EA 19	8,6	7,9	-0,7	17,8	16,3	-1,5	
EU 28	7,2	6,6	-0,6	16,1	14,7	-1,4	
EU 28	Austria	5,4	4,6	-0,8	9,7	8,2	-1,5
	Belgia	6,3	5,8	-0,5	17,5	12,9	-4,6
	Bułgaria	5,8	4,8	-1,0	12,4	11,6	-0,8
	Chorwacja	9,7	7,7	-2,0	25,9	22,0	-3,9
	Cypr	10,4	7,4	-3,0	23,1	20,0	-3,1
	Czechy	2,4	2,1	-0,3	5,8	5,9	0,1
	Dania	5,3	4,9	-0,4	10,2	8,8	-1,4
	Estonia	5,6	4,2	-1,4	6,3	8,2	1,9
	Finlandia	8,3	6,7	-1,6	18,5	17,0	-1,5
	Francja	9,1	8,9	-0,2	21,6	20,3	-1,3
	Grecja	20,9	18,4	-2,5	43,1	39,8	-3,3
	Hiszpania	16,5	14,4	-2,1	37,1	33,4	-3,7
	Holandia	4,4	3,6	-0,8	8,0	6,6	-1,4
	Irlandia	6,2	5,5	-0,7	13,0	12,9	-0,1
	Litwa	6,7	5,8	-0,9	13,3	11,1	-2,2
	Luksemburg	5,6	5,1	-0,5	14,9	11,9	-3,0
	Łotwa	8,1	7,1	-1,0	16,5	12,9	-3,6
	Malta	4,1	3,5	-0,6	10,5	9,6	-0,9
	Niemcy	3,6	3,3	-0,3	6,5	5,8	-0,7
	Polska	4,3	3,7	-0,6	13,6	11,6	-2,0
	Portugalia	7,9	6,6	-1,3	22,0	18,0	-4,0
Rumunia	4,6	4,0	-0,6	19,9	15,4	-4,5	
Słowacja	7,5	5,9	-1,6	18,3	12,3	-6,0	
Słowenia	5,7	4,3	-1,4	11,8	6,6	-5,2	
Szwecja	6,4	6,4	0,0	17,6	16,6	-1,0	
Węgry	3,8	3,7	-0,1	10,5	11,3	0,8	
Wielka Brytania	4,2	3,8	-0,4	11,9	10,9	-1,0	
Włochy	10,9	10,5	-0,4	32,2	32,4	0,2	
Islandia	3,2	2,8	-0,4	6,8	7,4	0,6	
Japonia	2,7	2,4	-0,3	4,5	3,3	-1,2	
Norwegia	4,1	3,8	-0,3	9,9	10,0	0,1	
Turcja	9,8	12,7	2,9	18,2	23,3	5,1	
USA	4,1	3,9	-0,2	8,9	8,7	-0,2	

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych Eurostat <http://ec.europa.eu/eurostat/data/database>, dostęp dnia 07.05.2019 r.

Z porównania danych z końca 2017 i 2018 roku wynika, że w większości krajów Unii Europejskiej w ciągu 12 miesięcy notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia, największy na Słowacji, o 6 pkt proc. Według Eurostat w Polsce stopa bezrobocia w grupie najmłodszych bezrobotnych była o 2 pkt proc. niższa w porównaniu do grudnia 2017 roku. Największy wzrost bezrobocia w analizowanej grupie w ciągu 2018 roku notowano w Estonii, o 1,9 pkt proc.

W kontekście aktywności osób młodych należy wspomnieć o grupie NEET¹, która obejmuje w krajach UE m. in. osoby w wieku 15 – 24 lata, pozostające jednocześnie poza zatrudnieniem, nie uczące się i nie korzystające ze szkoleń. W 2018 roku udział NEET w grupie 15 – 24 lata w 28 krajach członkowskich UE wyniósł 10,5% i był zróżnicowany terytorialnie. Największy odsetek nieaktywnych wśród młodych osób notowano głównie na południu Europy tj. we Włoszech (19,2%), w Bułgarii (15,0%), w Rumunii (14,5%), w Grecji (14,1%). Zdecydowanie mniejszy udział NEET odnotowano w Holandii - 4,2%, a w Polsce bierność w kwestii pracy, edukacji i szkoleń dotyczyła 8,7% młodzieży, o 0,8 pkt proc. mniej niż w 2017 roku².

2. Aktywność ekonomiczna ludności województwa zachodniopomorskiego według wyników BAEL GUS

Zgodnie z wynikami reprezentacyjnego Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności (BAEL GUS), w IV kwartale 2018 roku współczynnik aktywności zawodowej³ ludności w województwie zachodniopomorskim wyniósł 55,2% wobec 53,9% w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowany wskaźnik różnił się w poszczególnych grupach wiekowych, a dla osób w wieku 15 – 24 lata wyniósł 37,7% tj. 7,9 pkt proc. więcej niż przed rokiem i był to największy wzrost wśród regionów. Największą aktywnością zawodową wykazywały się osoby w wieku 35 – 44 lata tj. 84,6%, o 0,2 pkt proc. więcej w skali roku. O 0,2 pkt proc. zmniejszyła się aktywność osób w wieku 25 – 34 lata.

Tabela 2. Współczynnik aktywności zawodowej (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2017 i 2018 roku

wiek	IV kwartał 2017 r.	IV kwartał 2018 r.	wzrost / spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	29,8	37,7	7,9
25 - 34 lata	82,4	82,2	-0,2
35 - 44 lata	84,4	84,6	0,2
45 - 54 lata	80,2	82,9	2,7
55 - 64 lata	48,8	52,9	4,1
65 lat i więcej	4,9	4,1	-0,8
ogółem	53,9	55,2	1,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Współczynnik aktywności zawodowej dla ogółu ludności w Polsce w IV kwartale 2018 roku kształtował się na poziomie 56,1% (w ubiegłym roku - 56,2%), z kolei w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 34,7% (35,0% przed rokiem). Aktywność zawodowa osób do 25 roku życia jest zróżnicowana terytorialnie, a największą wykazywały osoby zamieszkujące województwo dolnośląskie – 39,3%, a następnie województwa: łódzkie – 38,9% i wielkopolskie – 38,7%. Najmniej aktywne na rynku pracy były osoby młode z województwa lubelskiego – 29,3%. W stosunku do wyników za IV kwartał 2017 roku

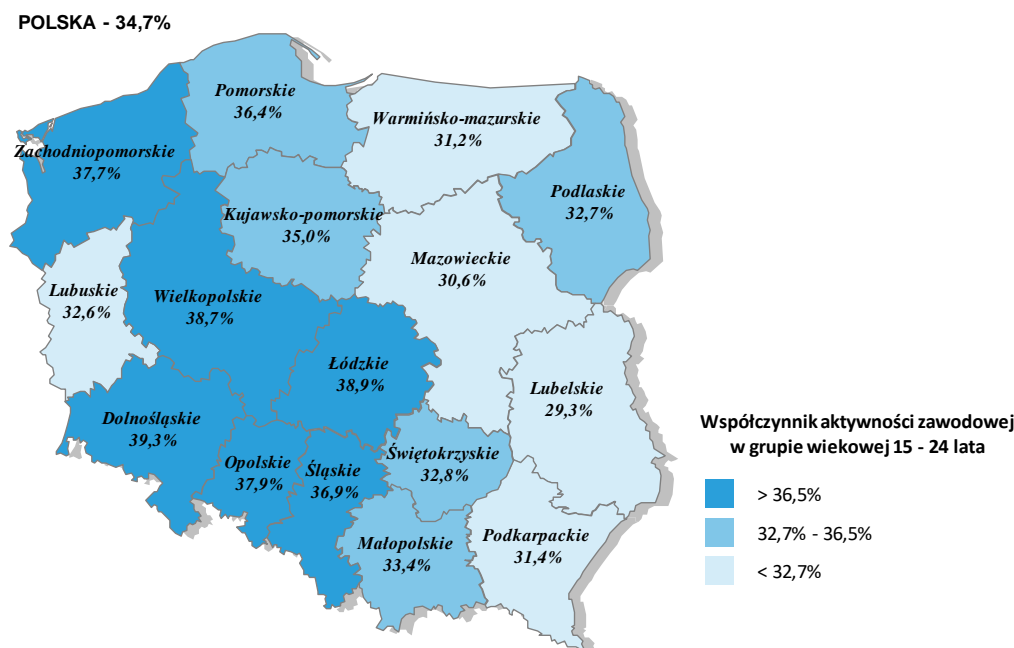
¹ NEET (ang.) – not in employment, education or training.

² <https://ec.europa.eu/eurostat/web/products-datasets/-/tesem150>, dostęp dnia 16.05.2019 r.

³ Współczynnik aktywności zawodowej jest to procentowy udział aktywnych zawodowo danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii (wyróżnianej m.in. ze względu na wiek, poziom wykształcenia).

aktywność zawodowa najmłodszych wzrosła najbardziej w województwie zachodniopomorskim – o 7,9 pkt proc., spadki notowano w dziewięciu, z których największy w województwie łódzkim, o 6,9 pkt proc.

Mapa 1. Współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2018 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło danych: BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Kolejnym miernikiem sytuacji na rynku pracy wykorzystywanym w Badaniu Aktywności Ekonomicznej Ludności jest wskaźnik zatrudnienia⁴, który w IV kwartale 2018 roku w województwie zachodniopomorskim wyniósł 53,5% wobec 52,2% przed rokiem. W grupie osób w wieku 15 – 24 lata notowano wyraźny wzrost wskaźnika zatrudnienia, o 9 pkt proc. z 26,1% na 35,1%.

Tabela 3. Wskaźnik zatrudnienia (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2017 i 2018 roku

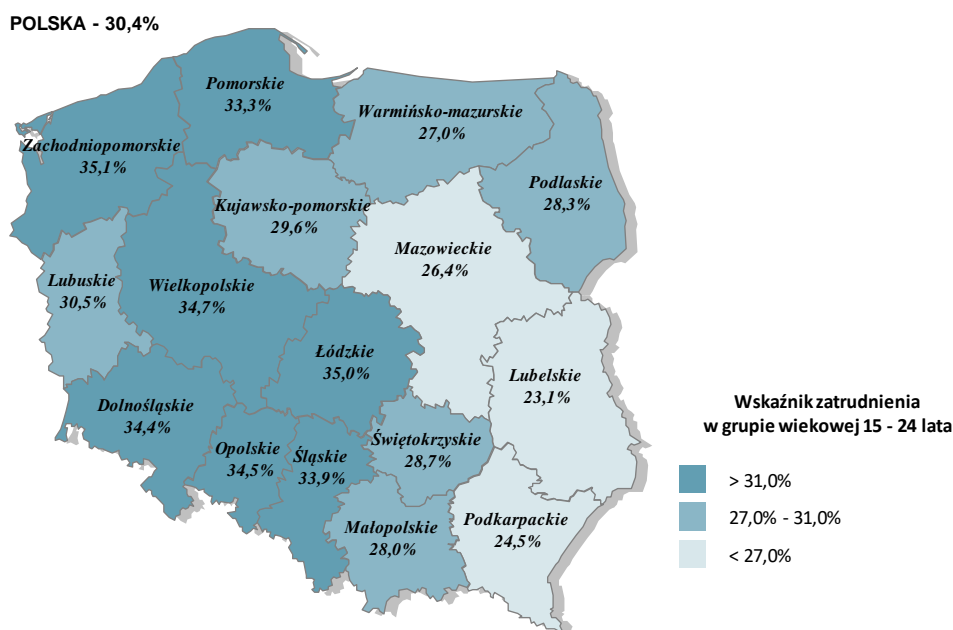
wiek	IV kwartał 2017 r.	IV kwartał 2018 r.	wzrost / spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	26,1	35,1	9,0
25 - 54 lata	80,8	81,0	0,2
55 - 64 lata	47,6	50,8	3,2
20 - 64 lata	69,2	72,0	2,8
ogółem	52,2	53,5	1,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Wskaźnik zatrudnienia mieszkańców Polski w IV kwartale 2018 roku wyniósł 54,0% wobec 53,7% rok wcześniej, a wśród osób w wieku 15 – 24 lata wzrósł o 0,6 pkt proc. do 30,4%. W grupie województw najwyższy wskaźnik notowano w województwie zachodniopomorskim – 35,1% i w województwie łódzkim – 35,0%. Zdecydowanie niższy poziom zatrudnienia odnotowano wśród młodych osób zamieszkujących województwo lubelskie – 23,1%.

⁴ Wskaźnik zatrudnienia jest to procentowy udział pracujących danej kategorii w ogólnej liczbie ludności danej kategorii.

Mapa 2. Wskaźnik zatrudnienia w grupie wiekowej 15 – 24 lata według województw w IV kwartale 2018 roku

Wojewódzki Urząd Pracy w Szczecinie, Wydział Badań i Analiz

Źródło danych: BAEL GUS (Bank Danych Lokalnych).

Z wyników BAEL GUS zrealizowanego w IV kwartale 2018 roku, wynika, że w województwie zachodniopomorskim najwyższą stopę bezrobocia⁵ notowano w grupie osób w wieku 15 – 24 lata tj. 5,2% i była ona aż o 7,3 pkt proc. niższa w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku. W pozostałych grupach wiekowych stopa bezrobocia wahała się od 2,4% do 3,6%, jednakże najczęściej notowano w nich wzrost bezrobocia w skali roku, z wyjątkiem grupy 35 – 44 lata gdzie bezrobocie pozostało na tym samym poziomie.

Tabela 4. Stopa bezrobocia (%) wg wieku w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2017 i 2018 roku

wiek	IV kwartał 2017 r.	IV kwartał 2018 r.	wzrost / spadek w pkt proc.
15 - 24 lata	12,5	5,2	-7,3
25 - 34 lata	2,2	3,4	1,2
35 - 44 lata	2,4	2,4	0,0
45 - 54 lata	1,3	3,1	1,8
55 lat i więcej	2,9	3,6	0,7
ogółem	2,9	3,1	0,2

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie BAEL GUS.

Struktura ludności według statusu na rynku pracy obejmuje osoby pracujące, bezrobotne i bierne zawodowo. Pracujący i bezrobotni tworzą grupę osób aktywnych zawodowo. Do biernych zawodowo kwalifikuje się osoby niepracujące i nieposzukujące pracy. Według wyników BAEL w IV kwartale 2018 roku grupa biernych zawodowo w wieku 15 lat i więcej w województwie zachodniopomorskim liczyła 600 tys. osób (w tym 225 tys. w wieku produkcyjnym), stanowiąc 44,8% ogółu badanej ludności w regionie. Osoby pracujące stanowiły 53,5% populacji, a pozostałe 1,7% to grupa osób bezrobotnych.

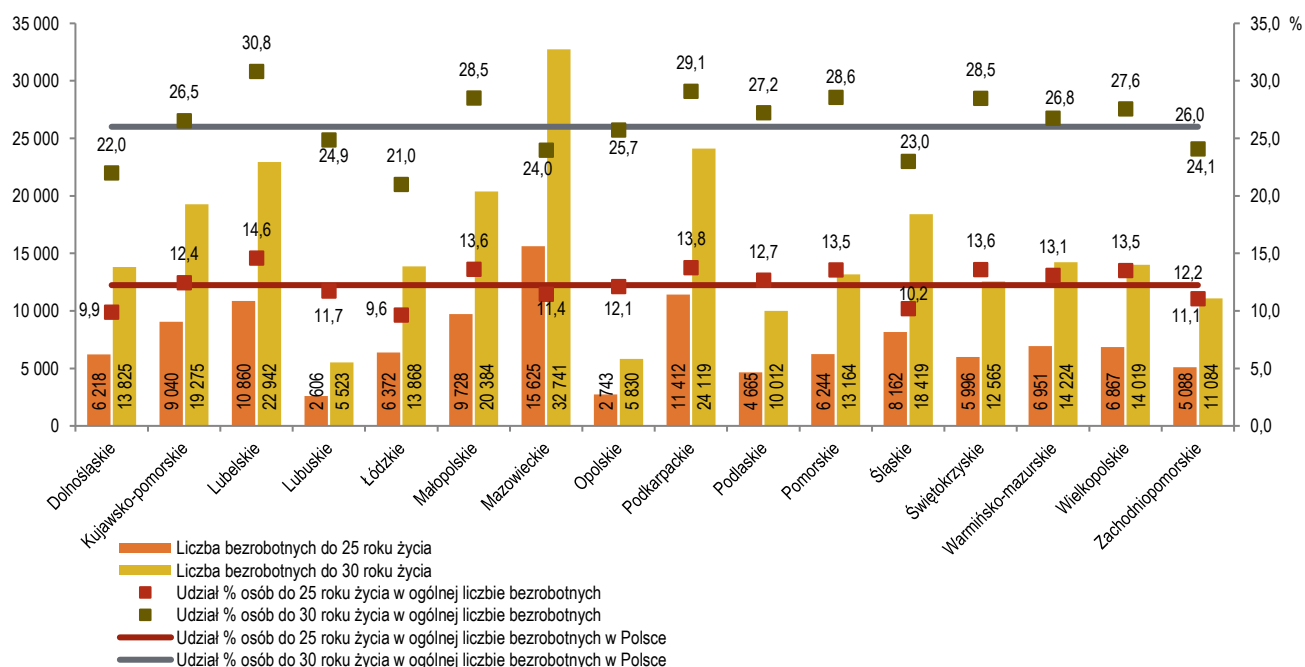
⁵ Stopa bezrobocia jest to procentowy udział bezrobotnych danej kategorii w liczbie aktywnych zawodowo danej kategorii. Liczona według metodologii BAEL GUS.

Odmienne prezentowała się struktura statusu na rynku pracy ludności w wieku 15 – 24 lata. W zbiorowości tej pracowało 35,1% osób, 1,9% stanowiły osoby bezrobotne, a bierność zawodowa dotyczyła 62,3% najmłodszych badanych. Największy udział pracujących notowano w grupie wiekowej 35 – 44 lata, tj. 83,0%, a biernych zawodowo było 15,0% osób z tej grupy. W porównaniu z wynikami za IV kwartał 2017 r. wśród osób w wieku 15 – 24 lata odnotowano wyraźne zmiany, spadek w liczbie biernych zawodowo, o 17 tys. osób i wzrost w liczbie pracujących, o 12 tys. osób.

3. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w Polsce

Na koniec grudnia 2018 roku w rejestrach powiatowych urzędów pracy w Polsce znajdowało się łącznie 118,6 tys. osób do 25 roku życia wobec 134,3 tys. w analogicznym okresie ubiegłego roku. Analizowana grupa stanowiła 12,2% wszystkich bezrobotnych tj. 0,2 pkt proc. mniej niż przed rokiem. Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia zarejestrowanych było w województwie mazowieckim – 15,6 tys. osób (11,4% bezrobotnych w regionie), a najmniej w województwie lubuskim – 2,6 tys. osób (11,7% bezrobotnych w regionie). Odsetek osób z badanej grupy wśród zarejestrowanych bezrobotnych jest zróżnicowany terytorialnie. W siedmiu województwach był on niższy niż w Polsce, także w województwie zachodniopomorskim, gdzie na koniec 2018 roku kształtował się na poziomie 11,1% (11,2% przed rokiem). Udział najmłodszych bezrobotnych wahał się od 9,6% w województwie łódzkim do 14,6% w województwie lubelskim. W porównaniu z danymi z końca 2017 roku liczba bezrobotnych do 25 roku życia w ciągu 12 miesięcy zmniejszyła się we wszystkich województwach, od 8,4% w województwach lubuskim i świętokrzyskim do 17,3% w województwie śląskim.

Wykres 1. Liczba oraz udział procentowy osób bezrobotnych do 30 i 25 roku życia według województw i w Polsce – stan na koniec 2018 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie danych MRPIPS.

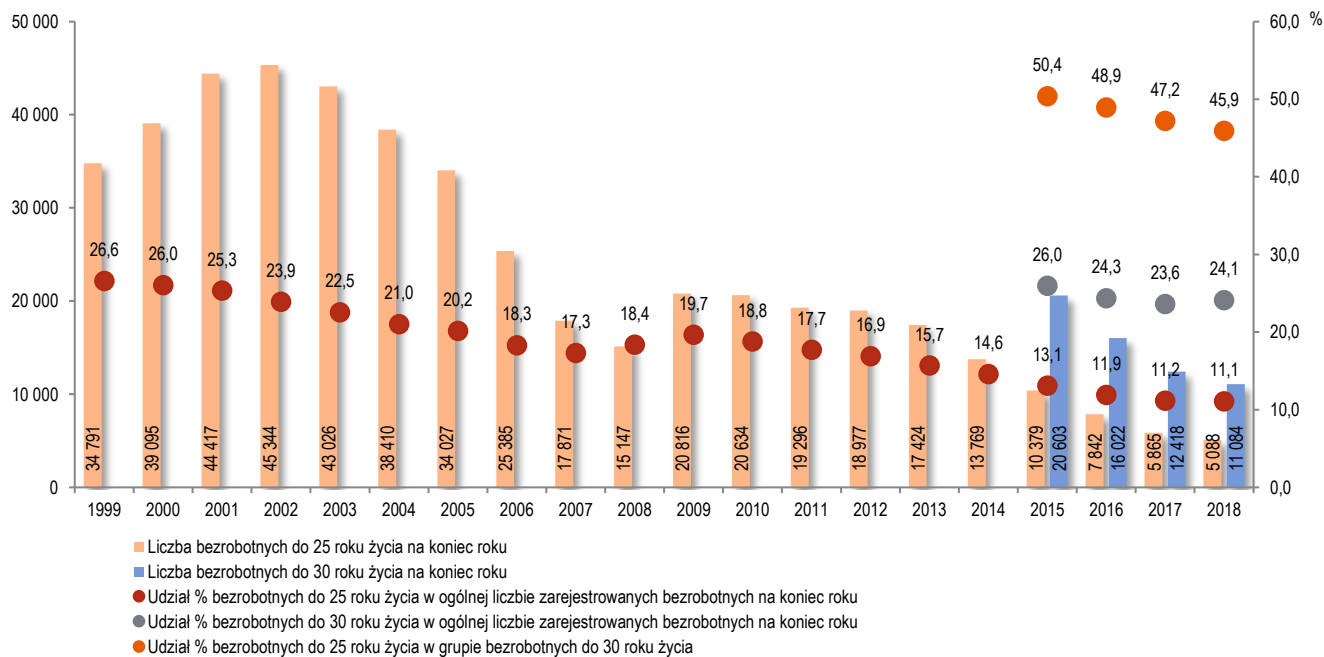
Grupa bezrobotnych do 30 roku życia na koniec 2018 roku liczyła blisko 252,0 tys. osób, w tym 47,1% stanowiły osoby do 25 roku życia. Udział tej kategorii bezrobotnych wyniósł 26,0% w ogólnej liczbie bezrobotnych w Polsce. Najwięcej bezrobotnych do 30 roku życia pozostawało w rejestrach urzędów pracy w województwie mazowieckim – 32,7 tys. osób (24,0% bezrobotnych w regionie). Zdecydowanie mniej osób z analizowanej grupy notowano w województwie lubuskim –

5,5 tys. osób (24,9% bezrobotnych w regionie). Udział bezrobotnych z grupy do 30 roku życia wśród ogółu zarejestrowanych wynosił od 21,0% w województwie łódzkim do 30,8% w województwie lubelskim.

4. Bezrobocie rejestrowane wśród osób młodych w województwie zachodniopomorskim

Na koniec 1999 roku kategoria osób bezrobotnych do 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim liczyła blisko 34,8 tys. osób, a jej udział w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych wyniósł 26,6%. Na koniec 2018 roku według rejestrów powiatowych urzędów pracy grupa ta liczyła 5,1 tys. osób, czyli najmniej od momentu rozpoczęcia prowadzenia statystyk bezrobocia rejestrowanego w układzie województw, obowiązującym od 1999 roku. W porównaniu z 2017 rokiem zanotowano spadek w grupie najmłodszych bezrobotnych o 777 osób. W dalszym ciągu w porównaniu z latami ubiegłymi zauważalny jest także systematyczny spadek udziału tej grupy bezrobotnych w ogólnej liczbie bezrobotnych (z 19,7% na koniec 2009 roku do 11,1% na koniec 2018 roku).

Wykres 2. Liczba bezrobotnych do 25 i 30 roku życia oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie zarejestrowanych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim w latach 1999 - 2018

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MPiPS-01 i MRPiPS-01.

W końcu 2018 roku w rejestrach urzędów pracy w województwie zachodniopomorskim znajdowało się łącznie 11,1 tys. osób do 30 roku życia stanowiących ¼ ogółu zarejestrowanych. W stosunku do danych z końca 2017 roku notowano spadek w tej grupie bezrobotnych o 1,3 tys. osób. Blisko 46% grupy stanowiły osoby do 25 roku życia.

Najwięcej bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2018 roku zarejestrowanych było w powiecie szczecineckim – 503 osoby wobec 519 przed rokiem. W Szczecinie w rejestrach pozostawało 258 osób wobec 304 rok wcześniej. Najmniej bezrobotnych z analizowanej grupy notowano w Świnoujściu tj. 49 osób. W porównaniu z końcem 2017 roku spadek liczby najmłodszych bezrobotnych notowano w 20 powiatach, największy w powiecie drawskim, o 96 osób. Udział bezrobotnych do 25 roku życia w ogóle bezrobotnych w powiatach na koniec 2018 roku wahał się od 5,6% w Szczecinie do 14,4% w powiecie łobeskim.

Tabela 5. Liczba bezrobotnych do 30 roku życia i 25 roku życia oraz ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych w powiatach na koniec roku

Powiat	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2017		2018		2017		2018	
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych
Białogardzki	731	25,3	712	25,8	372	12,9	353	12,8
Choszczeński	676	27,5	633	28,1	345	14,1	302	13,4
Drawski	861	25,9	659	26,4	405	12,2	309	12,4
Goleniowski	529	27,1	496	27,5	244	12,5	223	12,4
Gryficki	554	25,9	457	27,3	259	12,1	228	13,6
Gryfiński	689	25,3	628	26,2	329	12,1	271	11,3
Kamieński	614	23,9	550	23,7	266	10,3	233	10,1
Kołobrzeski	327	24,4	158	22,0	151	11,3	65	9,0
Miasto Koszalin	428	16,0	400	15,9	147	5,5	150	6,0
Koszaliński	590	21,8	583	23,5	294	10,9	285	11,5
Łobeski	626	27,3	602	28,0	323	14,1	311	14,4
Myśliborski	459	24,3	390	23,6	220	11,6	164	9,9
Policki	389	24,0	314	22,6	177	10,9	135	9,7
Pyrzycki	360	23,3	325	23,0	158	10,2	143	10,1
Stawieński	711	25,2	608	23,9	370	13,1	298	11,7
Stargardzki	882	27,0	811	27,5	437	13,4	394	13,4
Szczecinecki	1 049	25,0	1 047	27,1	519	12,4	503	13,0
Świdwiński	635	27,1	560	27,1	299	12,7	257	12,5
Miasto Świnoujście	115	16,1	98	16,0	52	7,3	49	8,0
Walecki	364	23,0	316	22,8	194	12,3	157	11,3
Miasto Szczecin	829	15,0	737	16,1	304	5,5	258	5,6
Zachodniopomorskie	12 418	23,6	11 084	24,1	5 865	11,2	5 088	11,1

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

Liczba bezrobotnych do 30 roku życia w powiatowych urzędach pracy wynosiła od 98 osób w Świnoujściu do 1 047 osób w powiecie szczecineckim. Odsetek bezrobotnych do 30 roku życia wahał się od 15,9% w Koszalinie do 28,1% w powiecie choszczeńskim. Najniższym udziałem osób młodych w rejestrach charakteryzowały się miasta na prawach powiatu tj. Koszalin, Świnoujście i Szczecin (mniej niż 20,0%).

5. Bilans młodych bezrobotnych w województwie zachodniopomorskim

W ciągu 2018 roku do rejestrów powiatowych urzędów pracy włączono 17,1 tys. osób do 25 roku życia, a wyłączono z ewidencji 16,8 tys. osób. Wyraźną przewagę rejestracji nad wyłączeniami z ewidencji notowano w miesiącach jesienno – zimowych, w szczególności w styczniu i we wrześniu. Większa liczba rejestracji wynika z sezonowości na rynku pracy, a w przypadku zauważalnego napływu do bezrobocia osób młodych we wrześniu zaryzykować można stwierdzenie, iż są to absolwenci szkół, którzy po okresie wakacyjnym i pracach sezonowych zarejestrowali się w urzędach pracy. Analogiczna sytuacja zauważalna jest w przypadku bezrobotnych do 30 roku życia.

Główną przyczyną wyłączeń z ewidencji młodych bezrobotnych w 2018 roku było podjęcie pracy. Z tego powodu wyrejestrowano 15,9 tys. osób do 30 roku życia, w tym 8,2 tys. osób do 25 roku życia. Podjęcia pracy w tych grupach stanowiły odpowiednio 50,8% i 48,8% wszystkich wyłączeń z ewidencji. Zdecydowana większość bezrobotnych podjęła pracę niesubsydiowaną – blisko 80%, w tym co dziesiąty sezonową. Z subsydiowanych form zatrudnienia skorzystało

3,3 tys. osób do 30 roku życia i blisko 1,7 osób do 25 roku życia. Z zaangażowanych środków finansowych najczęściej młodych bezrobotnych zdecydowało się na podjęcie działalności gospodarczej, prace interwencyjne, podjęcie pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego, podjęcie pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie, roboty publiczne. Kolejnym znaczącym powodem utraty statusu osoby bezrobotnej było niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy tj. 7,4 tys. osób do 30 roku życia (23,5% wyrejestrowań) i 4,2 tys. osób do 25 roku życia (24,9% wyrejestrowań).

W 2018 roku program stażu rozpoczęło blisko 2,3 tys. osób do 30 roku życia (co stanowiło 7,2% wyłączeń), w tym 1,4 tys. do 25 roku życia (8,5% wyłączeń). Popularną formę aktywizacji stanowią także szkolenia, na które w 2018 roku skierowano 769 osób, z czego 361 osób do 25 roku życia. Zarówno w przypadku staży, jak i szkoleń notowano spadek liczby osób aktywizowanych w ramach tych form w porównaniu z 2017 rokiem.

Tabela 6. Bilans bezrobotnych do 30 i 25 roku życia w województwie zachodniopomorskim

Wyszczególnienie		Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
		2017		2018		2017		2018	
		ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
Osoby zarejestrowane		38 665	19 777	31 189	16 589	21 815	10 834	17 114	8 832
Osoby wyłączone z ewidencji bezrobotnych		40 904	20 502	31 326	16 474	22 505	10 905	16 770	8 493
z tego z przyczyn	podjęcia pracy	20 190	10 277	15 928	8 659	10 535	5 109	8 182	4 254
	niesubsydiowanej	14 604	7 564	12 595	7 028	7 659	3 819	6 522	3 499
	w tym								
	podjęcie działalności gospodarczej	377	140	329	129	146	49	121	48
	pracy sezonowej	1 379	698	1 196	633	772	397	650	331
	subsydiowanej	5 586	2 713	3 333	1 631	2 876	1 290	1 660	755
	prac interwencyjnych	478	266	645	359	257	129	352	192
	robót publicznych	478	297	342	234	197	123	161	104
	podjęcia działalności gospodarczej	868	389	721	333	302	121	233	93
	w tym w ramach bonu na zasiedlenie	24	11	11	5	7	2	3	2
	podjęcia pracy w ramach refundacji kosztów zatrudnienia bezrobotnego	534	155	448	169	282	76	235	80
	podjęcia pracy poza miejscem zamieszkania w ramach bonu na zasiedlenie	547	273	387	195	275	134	202	99
	podjęcia pracy w ramach bonu zatrudnieniowego	25	12	19	11	11	2	8	4
	podjęcia pracy w ramach świadczenia aktywizacyjnego	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach grantu na telepracę	0	0	0	0	0	0	0	0
	podjęcia pracy w ramach refundacji składek na ubezpieczenia społeczne	4	4	1	1	1	1	1	1
	inne	2 652	1 317	770	329	1 551	704	468	182
	rozpoczęcia szkolenia	984	273	769	246	479	107	361	76
	w tym w ramach bonu szkoleniowego	171	29	125	22	84	16	70	8
	rozpoczęcia stażu	3 672	2 640	2 250	1 637	2 269	1 577	1 425	1 009
w tym w ramach bonu stażowego	10	8	3	2	5	5	1	1	
rozpoczęcia przygotowania zawodowego dorosłych	14	5	6	4	10	4	3	1	
rozpoczęcia prac społecznie użytecznych	237	190	153	124	82	60	47	38	
w tym w ramach PAI	12	6	10	6	6	1	4	2	
skierowanie do agencji zatrudnienia w ramach zlecenia działań aktywizacyjnych	14	11	0	0	5	4	0	0	
odmowa bez uzasadnionej przyczyny przyjęcia propozycji odpowiedniej pracy lub innej formy	1 631	635	1 312	579	922	346	726	320	

Wyszczególnienie	Bezrobotni do 30 roku życia				Bezrobotni do 25 roku życia			
	2017		2018		2017		2018	
	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety	ogółem	kobiety
odmowy ustalenia profilu pomocy	0	0	0	0	0	0	0	0
niepotwierdzenia gotowości do pracy	9 538	3 803	7 374	3 192	5 590	2 193	4 180	1 770
dobrowolnej rezygnacji ze statusu bezrobotnego	2 786	1 657	2 129	1 267	1 574	960	1 076	630
podjęcia nauki	132	74	114	63	113	66	92	48
nabycia praw rentowych	91	47	34	16	62	31	16	7
innych	1 615	890	1 257	687	864	448	662	340

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

6. Osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w województwie zachodniopomorskim

Sprawozdawczość statystyczna bezrobocia rejestrowanego wyróżnia osoby bezrobotne do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki⁶ czyli absolwentów. Na koniec 2018 w rejestrach urzędów pracy w regionie znajdowało się łącznie blisko 1,2 tys. bezrobotnych w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki wobec 1,3 tys. osób w analogicznym okresie roku ubiegłego tj. 8,7% mniej. Osoby te stanowiły 2,6% wszystkich bezrobotnych w regionie, o 0,1 pkt proc. więcej niż przed rokiem.

W 2018 roku włączono do ewidencji powiatowych urzędów pracy 5,3 tys. osób z analizowanej grupy w stosunku do 6,9 tys. w 2017 roku. Pracę w tym czasie podjęło 2,4 tys. osób, które zakończyły naukę w ostatnich 12 miesiącach wobec 3,3 tys. w 2017 roku.

Na koniec 2018 roku największym udziałem badanej grupy w ogólnej liczbie bezrobotnych cechowały się powiaty: stargardzki, Miasto Świnoujście, kołobrzeski, świdwiński, szczecinecki, policki (>= 3,0%), z kolei najmniejszy odsetek zaobserwowano w Koszalinie – 1,4%. W większości powiatów liczba bezrobotnych z analizowanej grupy zmniejszyła się w skali roku.

Tabela 7. Liczba bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki oraz ich udział procentowy w ogólnej liczbie bezrobotnych na koniec roku

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2017		2018		Zmiana (w liczbie bezrobotnych)	Zmiana (w pkt proc.)
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych		
Białogardzki	85	2,4	68	2,4	-17	-0,1
Choszczeński	78	2,7	54	2,2	-24	-0,5
Drawski	82	2,3	71	2,1	-11	-0,2
Goleniowski	50	2,0	42	2,2	-8	0,2
Gryficki	56	1,8	47	2,2	-9	0,4
Gryfiński	65	1,9	66	2,4	1	0,5
Kamieński	51	1,7	45	1,7	-6	0,1
Kołobrzeski	28	1,3	25	1,9	-3	0,6
Miasto Koszalin	49	1,4	34	1,3	-15	-0,2
Koszaliński	56	1,7	60	2,2	4	0,5

⁶ Osoby zarejestrowane jako bezrobotne w okresie do 12 miesięcy od dnia określonego w dyplomie, świadectwie lub innym dokumencie potwierdzającym ukończenie nauki w szkole, kursów zawodowych trwających co najmniej 24 miesiące lub nabycie uprawnień do wykonywania zawodu przez niepełnosprawnych.

Powiat	Bezrobotni w okresie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki					
	2017		2018		Zmiana (w liczbie bezrobotnych)	Zmiana (w pkt proc.)
	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych	Liczba	Udział % w ogóle bezrobotnych		
Łobeski	60	2,3	56	2,4	-4	0,1
Myśliborski	35	1,5	29	1,5	-6	0,0
Policki	44	2,1	41	2,5	-3	0,4
Pyrzycki	38	1,9	26	1,7	-12	-0,2
Sławiński	92	2,8	68	2,4	-24	-0,4
Stargardzki	101	2,5	109	3,3	8	0,8
Szczecinecki	101	1,9	124	3,0	23	1,0
Świdwiński	77	3,0	71	3,0	-6	0,0
Miasto Świnoujście	11	1,4	22	3,1	11	1,7
Wałecki	54	2,6	38	2,4	-16	-0,2
Miasto Szczecin	84	1,0	88	1,6	4	0,6
Zachodniopomorskie	1 297	2,0	1 184	2,3	-113	0,3

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie sprawozdania MRPIPS-01.

Z danych z końca 2018 roku wynika, że w grupie do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki 81,8% stanowiły osoby w wieku 18 – 24 lata, a 14,1% osoby od 25 do 34 lat. Najliczniejszą grupę pod względem wykształcenia reprezentowały osoby, które zakończyły edukację w szkołach policealnych i średnich zawodowych – 30,1%, a następnie osoby z wykształceniem wyższym – 25,3% i średnim ogólnokształcącym – 24,5%. Większość osób z badanej kategorii nie posiadała jakiegokolwiek stażu pracy – 52,4% (52,0% rok wcześniej). Co czwarty zarejestrowany dokumentował maksymalnie roczne doświadczenie zawodowe, a 18,0% pracowało od roku do 5 lat. Najwięcej bezrobotnych z analizowanej grupy pozostawało w rejestrach urzędów pracy na koniec 2018 roku od jednego do 3 miesięcy – 45,5%, a co czwarty zarejestrowany od 3 do 6 miesięcy. Od ponad 6 miesięcy w ewidencji pozostawał blisko co dziesiąty absolwent.

W 2018 roku dla osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki zarejestrowano łącznie 146 wolnych miejsc pracy i miejsc aktywizacji zawodowej tj. o 70 mniej niż w 2017 roku. Oferty subsydiowane środkami Funduszu Pracy lub EFS stanowiły 21,9% wobec 45,4% w 2017 roku. 15,8% ofert pochodziło z sektora publicznego. Oferty sezonowe stanowiły 74,7% wobec 48,1% w 2017 roku.

7. Struktura zarejestrowanych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy

W strukturze młodych bezrobotnych według płci na koniec 2018 roku większość stanowiły kobiety tj. 69,0% w grupie bezrobotnych do 25 roku życia i 72,3% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. W porównaniu z mężczyznami zdecydowanie częściej klasyfikowane były one jako osoby długotrwale bezrobotne – 88,8% wśród długotrwale bezrobotnych do 30 roku życia i 88,4% w grupie długotrwale bezrobotnych do 25 roku życia.

Ze struktury młodych bezrobotnych według miejsca zamieszkania wynika, że w grupie bezrobotnych do 25 roku życia na koniec 2018 roku większość zamieszkiwała tereny wiejskie województwa zachodniopomorskiego – 54,6%. W przypadku bezrobotnych do 30 roku życia także nieznacznie większość stanowiły osoby zamieszkujące wieś – 52,5%.

Tabela 8. Bezrobotni w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku

Wyszczególnienie		2018		
		18 - 24 lata	25 - 30 lat	do 30 roku życia
płeć	kobieta	3 509	4 507	8 016
	mężczyzna	1 579	1 489	3 068
miejsce zamieszkania	wieś	2 778	3 046	5 824
	miasto	2 310	2 950	5 260
wykształcenie	wyższe	228	1 116	1 344
	policealne i średnie zawodowe	1 153	1 243	2 396
	średnie ogólnokształcące	1 101	1 194	2 295
	zasadnicze zawodowe	939	958	1 897
	gimnazjalne i poniżej	1 667	1 485	3 152
staż pracy ogółem	do 1 roku	1 821	1 955	3 776
	1 - 5 lat	1 314	2 438	3 752
	5 - 10 lat	36	432	468
	10 - 20 lat	x	12	12
	bez stażu	1 917	1 159	3 076
czas pozostawania bez pracy w miesiącach	do 1 miesiąca	822	747	1 569
	1 - 3 miesiące	1 475	1 329	2 804
	3 - 6 miesięcy	930	926	1 856
	6 - 12 miesięcy	632	941	1 573
	12 - 24 miesiące	685	906	1 591
	pow. 24 miesięcy	544	1 147	1 691
Ogółem		5 088	5 996	11 084

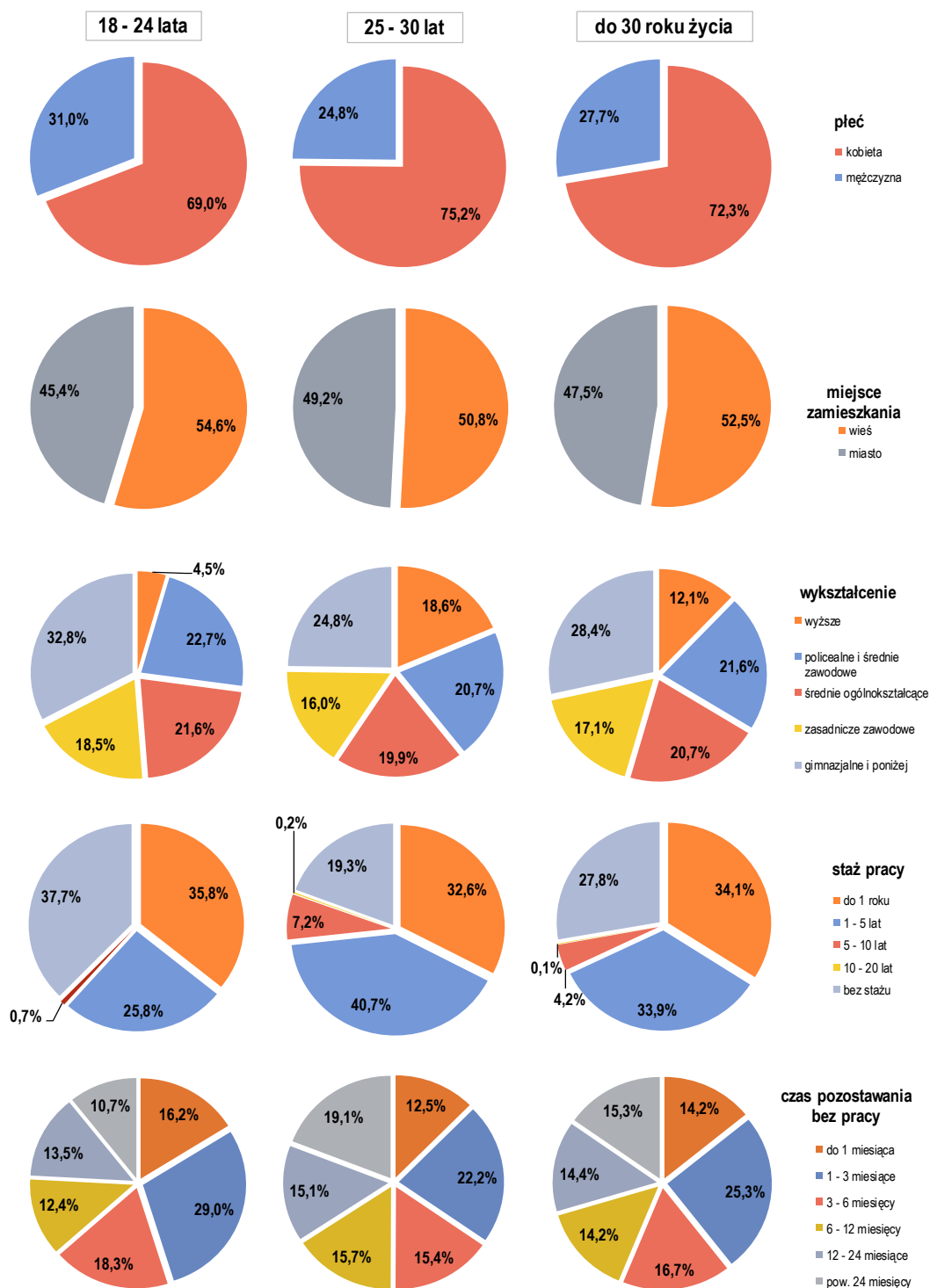
Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 1 i załącznika nr 5 do sprawozdania MPiPS-01.

Z danych dotyczących wykształcenia bezrobotnych do 25 roku życia wynika, że na koniec 2018 roku największa liczba osób dokumentowała wykształcenie gimnazjalne, bądź niższe tj. 32,8% analizowanej grupy. Dalej plasowały się osoby posiadające wykształcenie policealne i średnie zawodowe oraz średnie ogólnokształcące. Najmniejszą grupę wśród bezrobotnych do 25 roku życia stanowiły osoby z wykształceniem wyższym tj. 4,5%. W porównaniu z końcem 2017 roku zaobserwowano niewielkie zmiany w strukturze analizowanej grupy bezrobotnych według wykształcenia. W dalszym ciągu ponad połowa z nich posiada łącznie wykształcenie gimnazjalne lub niższe i zasadnicze zawodowe. Udział osób z wyższym wykształceniem pozostał na zbliżonym poziomie.

Bezrobotni do 25 roku życia z racji młodego wieku, posiadanego wykształcenia czy bierności zawodowej nie posiadają znaczącego doświadczenia i potwierdzają to statystyki bezrobocia rejestrowanego. Na koniec 2018 roku 37,7% z nich nie posiadało jakiegokolwiek stażu pracy wobec 39,8% w końcu 2017 roku. Co trzecia osoba dokumentowała staż do jednego roku, a doświadczenie zawodowe 1/4 osób wynosiło od roku do 5 lat.

Z analizy danych dotyczących czasu pozostawania bez pracy badanych grup bezrobotnych wynika, że na koniec 2018 roku najwięcej z nich pozostawało w ewidencji urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy tj. 29,0%. Z pomocy urzędów pracy w regionie od ponad dwóch lat korzystał co dziesiąty bezrobotny do 25 roku życia i 15,3% bezrobotnych do 30 roku życia.

Wykres 3. Struktura bezrobotnych w wybranych przedziałach wiekowych według płci, miejsca zamieszkania, wykształcenia, stażu pracy i czasu pozostawania bez pracy w województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika 1 i załącznika 5 do sprawozdania MPIPS-01.

W grupie bezrobotnych z przedziału wiekowego 25 – 30 lat zauważalny jest wyraźny udział bezrobotnych z wykształceniem wyższym – 18,6%, a wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadał co czwarty zarejestrowany. Dane dotyczące stażu pracy tej grupy bezrobotnych pokazują, że w przeciwieństwie do najmłodszych bezrobotnych posiadają oni doświadczenie na rynku pracy. Ponad 40% zarejestrowanych dokumentowało staż pracy od roku do 5 lat, a 7,2% od 5 do 10

lat. Stażu pracy nie posiadało 19,3% zarejestrowanych wobec 37,7% w grupie 18 – 24 lata. Co piąty bezrobotny w wieku 25 – 30 lat pozostawał w rejestrach urzędów pracy od jednego do 3 miesięcy. W porównaniu z bezrobotnymi do 25 roku życia w grupie tej odsetek osób będących w ewidencji od ponad dwóch lat był na koniec 2018 roku wyraźnie wyższy i wyniósł 19,1%.

8. Struktura zawodowa młodych bezrobotnych

Na koniec 2018 roku zawodu nie posiadał co trzeci bezrobotny do 30 roku życia. Struktura zawodowa osób z tej grupy informuje, że najwięcej z nich posiadało zawód mieszczący się w grupie wielkiej zawodów *pracownicy usług i sprzedawcy* – 2 947 osób (26,6%). Co dziesiąty zarejestrowany posiadał zawód zawierający się w następujących grupach wielkich: *technicy i inny średni personel, specjaliści*. Osoby bez zawodu z analizowanej grupy stanowiły 56,0% wszystkich bezrobotnych bez zawodu w regionie. Analiza bezrobocia w ramach poszczególnych grup wielkich zawodów wskazuje, że najwyższy udział osób do 30 roku życia notowano w grupie wielkiej zawodów *pracownicy biurowi* – 29,4%, a następnie w grupie *pracownicy usług i sprzedawcy* – 27,8% i *specjaliści* – 24,3% bezrobotnych w regionie.

W przypadku bezrobotnych do 25 roku życia zawodu nie posiadało 2 297 osób tj. 45,1% najmłodszych bezrobotnych (35,2% wszystkich bezrobotnych bez zawodu w regionie). Spośród dokumentujących zawód najwięcej osób zawierało się w grupie wielkiej *pracownicy usług i sprzedawcy* – 23,0% analizowanej grupy, a następnie w grupie *technicy i inny średni personel* – 8,6% oraz w grupie *robotnicy przemysłowi i rzemieślnicy* – 7,7%. Największy udział bezrobotnych do 25 roku życia notowano w grupie zawodów *pracownicy biurowi* – 13,3% oraz *pracownicy usług i sprzedawcy* – 11,0%.

Tabela 9. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie zawodowej
0	SIŁY ZBROJNE	102	0,2	8	0,1	7,8	2	0,04	2,0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	349	0,8	40	0,4	11,5	9	0,2	2,6
2	SPECJALIŚCI	3 746	8,1	909	8,2	24,3	148	2,9	4,0
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4 968	10,8	1 040	9,4	20,9	437	8,6	8,8
4	PRACOWNICY BIUROWI	1 794	3,9	528	4,8	29,4	239	4,7	13,3
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	10 613	23,1	2 947	26,6	27,8	1 171	23,0	11,0
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 362	3,0	105	0,9	7,7	48	0,9	3,5
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	8 941	19,4	830	7,5	9,3	394	7,7	4,4
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 513	5,5	323	2,9	12,9	123	2,4	4,9
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACĘ PROSTE	5 087	11,1	697	6,3	13,7	220	4,3	4,3
000000	Bez zawodu	6 527	14,2	3 657	33,0	56,0	2 297	45,1	35,2
	Ogółem	46 002	100,0	11 084	100,0	24,1	5 088	100,0	11,1

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPIPS-01.

Szczegółowa analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych do 30 roku życia według zawodów i specjalności pokazuje, że na koniec 2018 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy* – 1 345 osób (12,1%), w tym 514 osób do

25 roku życia. Zauważalna jest wyraźna różnica w liczbie bezrobotnych w tym i w kolejnych zawodach z dużą liczbą zarejestrowanych. Na kolejnych miejscach plasowały się osoby w zawodach: *kucharz* – 553 osoby, *fryzjer* – 328 osób. Najliczniejszą grupę specjalistów reprezentowały osoby w zawodzie *pedagoga* – 64 osoby. Bezrobotni do 30 roku życia z zestawienia w tabeli nr 10 stanowili ponad połowę wszystkich bezrobotnych w zawodach: *technik żywienia i usług gastronomicznych*, *technik hotelarstwa*, *fryzjer*.

Tabela 10. Struktura zawodowa bezrobotnych według zawodów i specjalności (powyżej 100 osób w grupie wiekowej do 30 roku życia) w województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani							
		ogółem		do 30 roku życia			do 25 roku życia		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	4 884	10,6	1 345	12,1	27,5	514	10,1	10,5
512001	Kucharz S	1 506	3,3	553	5,0	36,7	218	4,3	14,5
514101	Fryzjer S	599	1,3	328	3,0	54,8	186	3,7	31,1
422402	Technik hotelarstwa S	216	0,5	147	1,3	68,1	94	1,8	43,5
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	325	0,7	137	1,2	42,2	87	1,7	26,8
513101	Kelner S	474	1,0	134	1,2	28,3	47	0,9	9,9
322002	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	371	0,8	130	1,2	35,0	23	0,5	6,2
411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	290	0,6	128	1,2	44,1	38	0,7	13,1
515303	Robotnik gospodarczy	1505	3,3	115	1,0	7,6	29	0,6	1,9
331403	Technik ekonomista S	763	1,7	110	1,0	14,4	47	0,9	6,2
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	126	0,3	103	0,9	81,7	72	1,4	57,1
000000	Bez zawodu	6 527	14,2	3 657	33,0	56,0	2 297	45,1	35,2
Pozostałe zawody		28 416	61,8	4 197	37,9	14,8	1 436	28,2	5,1
Ogółem		46 002	100,0	11 084	100,0	24,1	5 088	100,0	11,1

S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPIPS-01.

9. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki

W 2018 roku zarejestrowano blisko 5,3 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 6,0% z ogółu rejestracji w województwie zachodniopomorskim. Największy napływ do bezrobocia w analizowanej grupie notowano w przypadku osób *bez zawodu* – 1,8 tys. osób tj. 34,9% zarejestrowanych. Kolejne liczne grupy rejestrujących się stanowiły osoby, które w ostatnich 12 miesiącach uzyskały zawody znajdujące się w następujących wielkich grupach zawodów: *specjaliści* – 21,2%, *technicy i inny średni personel* – 15,8%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 13,3%. Największy udział napływu bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki w ogóle napływu w danej grupie wielkiej zawodów notowano w grupie *specjaliści* tj. 12,1%, a w grupie *bez zawodu* udział ten wyniósł 13,5%.

Tabela 11. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim w 2018 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Rejestracje				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	327	0,4	1	0,02	0,3
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	690	0,8	16	0,3	2,3
2	SPECJALIŚCI	9 252	10,5	1 120	21,2	12,1
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	10 229	11,6	832	15,8	8,1
4	PRACOWNICY BIUROWI	3 805	4,3	214	4,1	5,6
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	17 819	20,2	700	13,3	3,9
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 926	2,2	12	0,2	0,6
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	17 462	19,8	412	7,8	2,4
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	4 543	5,1	58	1,1	1,3
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	8 619	9,8	68	1,3	0,8
000000	Bez zawodu	13 592	15,4	1 839	34,9	13,5
	Ogółem	88 264	100,0	5 272	100,0	6,0

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

Na koniec 2018 roku w rejestrach urzędów pracy pozostawało około 1,2 tys. osób do 12 miesięcy od dnia zakończenia nauki, stanowiących 2,6% wszystkich bezrobotnych. Podobnie jak w przypadku wyżej opisanego napływu osób z analizowanej grupy, także w strukturze zarejestrowanych największy udział miały osoby *bez zawodu* – 460 osób tj. 38,9% będących w ewidencji na koniec 2018 roku. Wśród pozostałych 61,1% największe grupy tworzyły osoby w zawodach z grupy wielkiej *specjaliści* – 16,1%, *pracownicy usług i sprzedawcy* – 15,1%, *technicy i inny średni personel* – 14,5%.

Tabela 12. Struktura zawodowa bezrobotnych według wielkich grup zawodów w województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku

Symbol	Wielkie grupy zawodów	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w grupie wielkiej
0	SIŁY ZBROJNE	102	0,2	0	0,0	0,0
1	PRZEDSTAWICIELE WŁADZ PUBLICZNYCH, WYŻSI URZĘDNIICY I KIEROWNICY	349	0,8	5	0,4	1,4
2	SPECJALIŚCI	3 746	8,1	191	16,1	5,1
3	TECHNICY I INNY ŚREDNI PERSONEL	4 968	10,8	172	14,5	3,5
4	PRACOWNICY BIUROWI	1 794	3,9	51	4,3	2,8
5	PRACOWNICY USŁUG I SPRZEDAWCY	10 613	23,1	179	15,1	1,7
6	ROLNICY, OGRODNICY, LEŚNICY I RYBACY	1 362	3,0	7	0,6	0,5
7	ROBOTNICY PRZEMYSŁOWI I RZEMIEŚLNICY	8 941	19,4	80	6,8	0,9
8	OPERATORZY I MONTERZY MASZYN I URZĄDZEŃ	2 513	5,5	15	1,3	0,6
9	PRACOWNICY WYKONUJĄCY PRACE PROSTE	5 087	11,1	24	2,0	0,5
000000	Bez zawodu	6 527	14,2	460	38,9	7,0
	Ogółem	46 002	100,0	1 184	100,0	2,6

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

W zbiorowości bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki na koniec 2018 roku najwięcej osób dokumentowało zawód *sprzedawcy* – 53 osoby tj. 4,5% badanej grupy. Ponad 30 osób bezrobotnych uzyskało następujące zawody: *kucharz, fryzjer, technik żywienia i usług gastronomicznych* (25,4% udziału w zawodzie w regionie).

Tabela 13. Struktura zawodowa bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki według zawodów i specjalności (powyżej 10 osób) zarejestrowanych w województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku

Symbol	Zawody i specjalności	Zarejestrowani				
		ogółem		do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki		
		Liczba	Udział %	Liczba	Udział % w kategorii	Udział % w zawodzie
522301	Sprzedawca S	4 884	10,6	53	4,5	1,1
512001	Kucharz S	1 506	3,3	41	3,5	2,7
514101	Fryzjer S	599	1,3	40	3,4	6,7
343404	Technik żywienia i usług gastronomicznych S	126	0,3	32	2,7	25,4
723103	Mechanik pojazdów samochodowych S	325	0,7	30	2,5	9,2
422402	Technik hotelarstwa S	216	0,5	23	1,9	10,6
331403	Technik ekonomista S	763	1,7	17	1,4	2,2
351203	Technik informatyk S	156	0,3	13	1,1	8,3
311512	Technik mechanizacji rolnictwa S	97	0,2	11	0,9	11,3
000000	Bez zawodu	6 527	14,2	460	38,9	7,0
Pozostałe zawody		30 803	67,0	464	39,2	1,5
Ogółem		46 002	100,0	1 184	100,0	2,6
S – zawód uzyskiwany w systemie szkolnym.						

Źródło: opracowanie własne WUP w Szczecinie na podstawie załącznika nr 3 do sprawozdania MRPiPS-01.

Podsumowanie

Prezentacja sytuacji młodych bezrobotnych na rynku pracy pokazuje, że w porównaniu z latami wcześniejszymi zarówno w Europie, jak i w Polsce zaszły pozytywne zmiany. Według Eurostat notowano spadek bezrobocia wśród osób do 25 roku życia w Unii Europejskiej i w większości krajów członkowskich w stosunku do 2017 roku. Zgodnie z danymi bezrobocia rejestrowanego w Polsce liczba bezrobotnych do 25 roku życia zmniejszyła się w porównaniu z 2017 rokiem o blisko 15,8 tys. osób, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmalał z 12,4% na 12,2%.

W województwie zachodniopomorskim na koniec 2018 roku grupa bezrobotnych do 25 roku życia liczyła 5 088 osób i była najmniej liczna od momentu powstania województwa zachodniopomorskiego. W porównaniu z latami ubiegłymi zauważalny jest także stały spadek udziału analizowanej grupy bezrobotnych w zbiorowości bezrobotnych w regionie. Dodatkowych informacji o sytuacji osób do 25 roku życia na rynku pracy dostarczają wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności GUS. Wynika z nich, że w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2018 roku współczynnik aktywności zawodowej w grupie wiekowej 15 – 24 lata wyniósł 37,7% i zwiększył się o 7,9 pkt proc. w stosunku do wyników za IV kwartał 2017 r. W skali roku notowano wzrost wskaźnika zatrudnienia z 26,1% na 35,1%, a tym korzystnym zmianom towarzyszył spadek stopy bezrobocia o 7,3 pkt proc. do 5,2%. Pozytywną informacją płynącą z badania GUS jest ponadto spadek bierności zawodowej wśród najmłodszych.

Z bilansu badanej grupy bezrobotnych wynika, że w dalszym ciągu główny powód wyłączeń z ewidencji stanowiło podjęcie pracy, a kolejny niepotwierdzenie gotowości do podjęcia pracy. Zatrudnienie dotyczyło 50,8% bezrobotnych do 30 roku życia i 48,8% do 25 roku życia. Odsetek niepotwierdzających gotowości do podjęcia pracy był wyższy w grupie do 25 roku życia – 24,9% wobec 23,5% wśród wyrejestrowanych do 30 roku życia. Mniej osób niż rok wcześniej skorzystało z zatrudnienia subsydiowanego i z możliwości uczestniczenia w aktywnych formach przeciwdziałania bezrobociu, głównie w stażach, szkoleniach czy pracach społecznie użytecznych. Tendencja spadkowa w aktywizacji zawodowej może wynikać z malejącej z roku na rok liczbie bezrobotnych w rejestrach powiatowych urzędów pracy.

Z danych dotyczących struktury młodych bezrobotnych według płci wynika, że większość z nich stanowiły kobiety – blisko 70%. W przypadku miejsca zamieszkania przeważali mieszkańcy wsi. Statystyki dotyczące wykształcenia badanej grupy informują, że najwięcej z nich posiadało wykształcenie gimnazjalne i niższe – 32,8% w grupie do 25 roku życia i 28,4% wśród bezrobotnych do 30 roku życia. Wyraźna różnica widoczna jest w przypadku wykształcenia wyższego. Dyplom uczelni wyższej posiadało 4,5% bezrobotnych do 25 roku życia i 12,1% do 30 roku życia. Analizowane dane potwierdziły brak doświadczenia zawodowego nierzadko oczekiwanego przez pracodawców. Stażu pracy nie posiadało 37,7% bezrobotnych do 25 roku życia i 27,8% do 30 roku życia. Według danych z końca 2018 roku największa grupa młodych bezrobotnych pozostawała w ewidencji urzędów pracy w ujęciu wojewódzkim od jednego do 3 miesięcy. Analiza struktury zawodowej młodych bezrobotnych według zawodów i specjalności pokazała, że na koniec 2018 roku najwięcej z nich posiadało zawód *sprzedawcy*, a kolejne lokaty zajmowały osoby w zawodach *kucharza* i *fryzjera*.

Mniejszą liczbę zarejestrowanych niż na koniec 2017 roku notowano także w grupie bezrobotnych do 12 miesięcy od dnia ukończenia nauki. Struktura zawodowa absolwentów informuje, że znaczna część z nich nie uzyskała zawodu (absolwenci liceów, szkół gimnazjalnych i podstawowych oraz osoby które nie uzyskały dokumentu potwierdzającego zdany egzamin zawodowy). W ogólnym „napływie” absolwentów w 2018 roku osoby bez zawodu stanowiły 34,9%. Zarówno w przypadku rejestracji, jak i stanu na koniec 2018 roku największe grupy zawodowe tworzyli absolwenci z grupy wielkiej zawodów *specjaliści*, a następnie *technicy i inny średni personel* oraz *pracownicy usług i sprzedawcy*. Szczegółowa analiza zawodowa bezrobotnych absolwentów informuje, że są to głównie osoby w zawodach: *sprzedawca*, *kucharz*, *fryzjer*, *technik żywienia i usług gastronomicznych*, *mechanik pojazdów samochodowych*.

Młodym osobom trudniej zaistnieć na rynku pracy i ma na to wpływ między innymi brak doświadczenia oraz kwalifikacji. Brak pierwszego wyniku z młodego wieku bezrobotnego ale także z braku jakiegokolwiek aktywności zawodowej chociażby w czasie studiów. Należy jednakże podkreślić, że największą grupę wśród młodych bezrobotnych stanowią osoby z niskim wykształceniem. Wyniki Badania Aktywności Ekonomicznej Ludności w województwie zachodniopomorskim w IV kwartale 2018 roku pokazują, że w grupie badanych w wieku 15 – 24 lata, odsetek biernych zawodowo wynosił 62,3%, a pracowała blisko co trzecia osoba. Sytuacja w kwestii aktywności zawodowej młodych osób w regionie jest lepsza niż w 2017 roku.

Kwalifikacji nie posiadają osoby, które zakończyły edukację na poziomie szkoły podstawowej, gimnazjum, liceum oraz te które nie zdały egzaminu zawodowego. W zdobyciu kwalifikacji i umiejętności poszukiwania pracy pomagają usługi i instrumenty rynku pracy, stanowiące katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej. Są to między innymi programy staży, szkoleń, subsydiowane formy zatrudnienia, a także usługi w zakresie pośrednictwa pracy i poradnictwa zawodowego. Według znowelizowanej ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy powiatowe urzędy pracy po rejestracji bezrobotnego mają obowiązek ustalić mu profil pomocy. Zakres wsparcia zależny będzie od tego do którego z trzech profili zostanie on zakwalifikowany. Ustawa informuje ponadto o dodatkowych instrumentach skierowanych do bezrobotnych do 30 roku życia znajdujących się w kategorii osób będących w trudnej sytuacji na rynku pracy. Osoby te mają możliwość uzyskania bonów szkoleniowych, bonów stażowych, bonów zatrudnieniowych lub bonów na zasiedlenie. Wzrasta również zainteresowanie pracodawców możliwością refundacji składek na ubezpieczenie społeczne w przypadku zatrudnienia osoby bezrobotnej do 30 roku życia. Powyższe zmiany dają dodatkowe możliwości sprzyjające aktywizacji zawodowej i zwiększają szanse na zatrudnienie większej grupy młodych bezrobotnych.